

SKK/ KHM nr 3-2017

2017-08-22

§ 49 - § 72

Protokoll fört vid sammanträde med Svenska Kennelklubbens kommitté för hundars mentalitet, KHM, 2017-08-22.

Närvarande:

Ordinarie ledamöter:

Maritha Östlund-Holmsten (ordförande), Stefan Björkman, Anette Erlandsson, Cilla Hamfelt, Ken Lundahl och Susanne Vähäniitty

Adjungerade:

Brith Andersson (del av mötet), Curt Blixt, Helena Frögéli, Åsa Lindholm, Sofia Malm (del av mötet), Helena Skarp och Erling Strandberg

Protokoll:

Anna Qvarfort

§ 49 Sammanträdets öppnande

Kommitténs ordförande Maritha Östlund-Holmsten hälsade de närvarande välkomna. Därefter förklarades mötet öppnat.

§ 50 Val av justeringsperson

Susanne Vähäniitty **utsågs** att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§ 51 Fastställande av dagordning

KHM **beslutade** att punkternas ordningsföljd kan komma att justeras under dagen. Därefter fastställdes dagordningen.

§ 52 Föregående protokoll

Kommittén gick igenom protokoll 2-2017 och lade det därefter till handlingarna.

§ 53 Mentalindex

- a) SKKs genetiskt sakkunniga, Sofia Malm, inledde punkten om index, med fokus på mentalindex, med en genomgång av index som avelsverktyg.

Mötesdeltagarna fick uppdatera sina kunskaper generellt om index. Sofia Malm redogjorde för hur det beprövade avelsverktyget ger en uppfattning om vilket resultat man kan förvänta sig i kommande generationer genom att använda en aktuell hund i avel. Index finns idag tillgängligt för HD och/eller ED inom ett 20-tal raser (från årsskiftet 2018 för ett 40-tal raser) och för mentalitet för kort- och långhårig collie. De raser där uppfödarna tar hänsyn till index har goda förutsättningar att åstadkomma ett genetiskt framsteg jämfört med i de raser där selektion av avelsdjur endast baseras på avelsdjurets egna fysiska eller mentala egenskaper.

- b) Rapport om mentalindex

Sedan 2013 har en studie av skattning av mentalindex baserat på MH pågått vid Sveriges lantbruksuniversitet. I studien har bland annat studerats hur hög arvbarheten är för ett antal egenskaper som undersöks på ett MH. Tolv brukshundsraser har ingått i studien med hästamningsdata samt MH-uppgifter fram till september 2016.

KHM uppdrog till Erling Strandberg att skriva en kortare och lättförståelig artikel om mentalindex för publicering i Hundsport Special.

KHM tackade professor Erling Strandberg för en mycket bra rapport som kommer att vara en tillgång i den fortsatta utvecklingen av mentalindex.

- c) Mentalindex i framtiden

Kommittén för hundars mentalitet har på sitt bord att verka för nyttjande och utveckling av mentalindex i framtiden. För att verktyget ska bli användbart för special-, rasklubbar, uppfödare och valpköpare behövs förutom utveckling av verktygen, även en lättförståelig presentation av mentalindex i SKK Avelsdata. Kommittén är införstådd med att detta kräver IT-insatser och även resurser från SKKs avdelning för avel och hälsa.

Förutom mentalindex baserat på MH, för SBKs raser, är planen att påbörja utvecklingen av mentalindex även för BPH, SKKs mentalbeskrivning för alla raser. I slutänden bör mentalindex baserat på MH respektive BPH presenteras på skk.se och utgöra ett användbart verktyg för avelsarbetet gällande rasers mentala egenskaper.

KHM **beslutade** att arbeta för att utveckla mentalindex för BPH och för detta tillsattes en arbetsgrupp bestående av Erling Strandberg, Helena Frögéli och Curt Blixt. Arbetsgruppen ska även utveckla 500-analyser för aktuella raser vilket till viss del hör ihop med arbetet med att utveckla mentalindex för BPH.

Arbetsgruppen ska föra arbetet framåt och kan längs vägen använda personella resurser som till exempel Åsa Lindholm och Sofia Malm.

KHM **beslutade** att en arbetsgrupp ska arbeta för att vidareutveckla mentalindex för MH. Den arbetsgruppen består av Erling Strandberg, Curt Blixt, Helena Frögéli och Maritha Östlund-Holmsten. Som resurser finns till exempel Åsa Lindholm och Sofia Malm tillgängliga i mån av tid och möjlighet.

§ 54 Ekonomiska rapporter

KHM gick igenom de ekonomiska rapporterna för KHM och BPH-verksamheten till och med juli 2017. Därefter lades dessa till handlingarna.

§ 55 Revidering av regler för mentaltest

Svenska Brukshundklubben reviderar regelverket för Mentaltest Hund, MT, under innevarande regelperiod. Enligt beslut från SKKs centralstyrelse (protokoll 4-2016 § 104) ska en delrapport om utvecklingen av MT och dess förmåga att identifiera hundar som är lämpliga för bruks- och tjänstehundsarbete inkomma från SBK under 2019. KHM:s förhoppning är att kunna bistå specialklubben i utvärderingen av MT.

§ 56 Ansökan från SBK om bidrag till konferens för mentaltestdomare

SBK hade inkommit med en ansökan om ekonomiskt bidrag för att anordna konferens för mentaltestdomare den 23-24 november 2019. Specialklubben hade bifogat en preliminär budget för konferensen.

KHM **konstaterade** att ansökan kommit in i tid och **beslutade** att bevilja SBK bidrag för mentaltestdomarkonferens under 2019 för domare för den test som resultatregistreras och stambokförs hos SKK. Enligt gällande regler utbetalas bidrag med 75 % av totalkostnaden, max 75 000 kr. KHM vill även betona att för godkännande av redovisning efter bidragsberättigad konferens ska, utöver ekonomisk redovisning och deltagarförteckning, ingå ett utförligt konferensprotokoll där diskussioner och beslut tydligt återges.

§ 57 Förslag från SBK till policy för rapportering av oacceptabelt beteende

KHM tog del av ett utkast till policy för oacceptabelt beteende som Svenska Brukshundklubben, SBK, tagit fram. Policyn är tänkt att vara en vägledning för när rapportering till SKK av oacceptabelt beteende ska ske vid mentala prov.

I policyutkastet anges, förutom resonemang kring begreppet aggression och vägledande grundtankar kring detta, exempel på fall där rapportering av oacceptabelt beteende, enligt SBK, är aktuellt respektive inte är aktuellt.

KHM **konstaterade** att regelverket för oacceptabelt beteende är framtaget av och hanteras av SKK. Precis som SBK anger i utkastet är regelverket skrivet för all verksamhet inom den totala SKK-organisationen. Därför är det olyckligt att det skapas en policy för oacceptabelt beteende för en specifik verksamhet eller en specifik funktionärsgrupp. En specialklubb kan heller inte ha tolkningsföreträdare på SKKs regelverk, även om det gäller prov och verksamhet där specialklubben är huvudarrangör.

KHM har noterat att det finns önskemål om förtydligande av hur processen gällande oacceptabelt beteende går till.

§ 58 Oacceptabelt beteende

Brith Andersson redovisade en förteckning över de inkomna rapporterna för oacceptabelt beteende under våren och sommaren 2017. Efter en relativt lugn vår kan kommittén nu utläsa att antalet rapporter har ökat något under senare delen av perioden jämfört med samma tid förra året.

KHM tackade Brith Andersson för informationen och lade förteckningen till handlingarna.

§ 59 Regelverk för BPH och MH

KHM har uppmärksammat på en skillnad i regelverket för MH jämfört med regelverket för BPH som kan ha betydelse för hundägare. Hundar som bryter någon av beskrivningarna kan från och med 2017 gå en ny beskrivning och därigenom uppnå "känd mental status" eller genomförd BPH. Hund som genomfört MH innan 2017 kan ha brutit sin beskrivning men ändå ha känd mental status medan däremot hundar som gått på BPH och brutit beskrivningen får göra en ny BPH-beskrivning från 2017-01-01. KHM **beslutade** att uppdra till Helena Frögéli och Brith Andersson att se över texterna i regelverken och komma med förslag till eventuell ändring/anpassning.

§ 60 BPH

- a) Rapport från arbetsgruppen för BPH
Kommittén gick igenom minnesanteckningar från arbetsgruppens möten sedan förra kommittémötet.

- b) Beslut från arbetsgruppen för BPH sedan KHM:s förra möte den 16 maj 2017
 - Arbetsgruppen för BPH hade tillstyrkt vilande auktorisation för testledare Petra Sönnert och Sosso Kilic
 - Arbetsgruppen för BPH hade beslutat om auktorisering av testledare Julia Ridderhall och Rosie Gernelin samt återauktionering av beskrivare Lorentz Ogebjør

- SKKs obligatoriska beskrivar- och testledarkonferenser kommer att äga rum 2018-03-03 och 2018-03-10.
- Arbetsgruppen har beslutat att huvudansvaret för alla beslut och frågor vid och under BPH åvilar beskrivaren. Beskrivarens uppfattning och tolkning har företräde.

KHM **beslutade** att fastställa arbetsgruppens beslut.

c) Klubbars subventionering av BPH

Arbetsgruppen för BPH hade låtit genomföra en enkät bland ras- och specialklubbar om subventionering av BPH. Följande klubbar har inkommit med svar att man subventionerar BPH för sin ras eller sina raser: Japansk Spets Klubb, Svenska Sennenhundklubben, Specialklubben för västgötaspets, Svenska Dvärghundklubben, Westiealliansen, Schnauzerringen, Svenska Terrierklubben, Svenska Basset fauve klubben, Airedaleterriergillet, Fransk Bulldogg Klubb, Specialklubben för bearded collie, Chinese Crested Club, Golden Retrieverklubben/ sektion Stockholm/Gotland, Svenska Taxklubben Svenska Grand Danois klubben, Springerklubben och Svenska Specialklubben för tibetansk spaniel.

KHM **uttryckte** stor uppskattning till klubbarna ovan som subventionerar BPH till fördel för både för den enskilda hundägaren och för insamlande av information om rasernas mentalitet.

d) Statistik över genomförda BPH under 2017

KHM tog del av statistik över antalet genomförda BPH hittills under 2017 samt statistik över antalet hundar per beskrivningstillfälle och per arrangör.

Kommittén **konstaterade** att antalet BPH-tillfällen varierar i landet liksom efterfrågan.

Statistiken påvisar en konstant ökning av antalet genomförda BPH samt en ökning jämfört med samma period 2016.

e) Utvärdering av BPH

För att kvaliteten ska vara så hög som möjligt på SKKs mentalbeskrivning planerades redan från införandet av beskrivningen för utvärdering av BPH och uppföljning samt kompetensutveckling av beskrivare och testledare.

Utvärderingar av beskrivningen har genomförts av Kenth Svartberg och Erling Strandberg och visat på goda resultat. En ytterligare utvärdering är beställd från Björn Forkman vid Köpenhamns universitet men har inte genomförts ännu. Kommittén ska följa upp hur det ligger till med det senare uppdraget.

När det finns 500 svenskfödda BPH-beskrivna hundar inom en ras erhåller klubben en så kallad 500-analys. Den första rasen att uppnå detta är rhodesian ridgeback. 500-analysen är, precis som 200-analysen, tänkt att vara ett verktyg för klubben som kan användas vid diskussion om rasens mentalitet, vid avelsplanering och för att få en övergripande uppfattning om rasens mentalitet. KHM förevisades 500-analysen som ska gå till specialklubben samt publiceras på skk.se. Analysen innehåller information om egenskapsvärden, såväl övergripande som rasspecifika, arvbarhetsskattningar samt frågeställningar inför framtida införande av skattningar av avelsvärden för mentala egenskaper, så kallat mentalindex. Ledamöterna var överens om att analysen är lätt att följa och hoppas att den ska vara till nytta för uppfödare och specialklubb i avelsarbetet.

§ 62 500-analyser i framtiden

KHM diskuterade hur arbetet med 500-analyser i framtiden görs bäst. Det är av stor vikt att analysen är till gagn för klubben och uppfödare. Förhoppningen är att analyserna ska underlätta för klubbarna, till exempel i deras arbete med mentalitetsbiten i RAS och starta förberedande diskussioner inför implementering av ett framtida mentalindex.

KHM gick igenom framtidsplaner och budget för arbetet med 500-analyser för kommande verksamhetsperiod.

§ 63 Att beskriva hundrasers mentalitet

Kommittén tog del av minnesanteckningar från projektgruppens senaste möte samt den mall som klubbarna använder för att beskriva sina rasers mentalitet. Arbetsgruppen för projektet presenterade ett förslag till fortsatt arbete för projektgruppen tillsammans med de ingående rasklubbarna. Gruppen ska bland annat ta fram definitioner kring de begrepp som används som stödord när rasernas mentalitet och beteende beskrivs.

KHM uppmanade gruppen att fortsätta arbetet som planerat och även att använda Cilla Hamfelt och Ken Lundahl som resurser i framtida arbete.

§ 64 Transport av "farliga" hundar genom Europa

KHM hade fått en fråga gällande de "character test certificate" som krävs för vissa raser för att resa genom till exempel Tyskland. Kommittén **konstaterade** att det nämnda dokumentet inte är något som KHM har kännedom om eller kan frambringa och att det är hundägarens ansvar att ta reda på gällande regler vid resor.

§ 65 Ansökan om medel från SKKs utvecklingsfond

KHM hade mottagit en ansökan från en forskare på Institute for Russian and Eurasian Studies vid Uppsala universitet om forskningsmedel från SKKs utvecklingsfond. Studien

syftar till att undersöka hundens tillvaro som hushållsmedlem, emotionellt stöd och medkonsument i dagens samhälle. Därigenom skulle studien ta upp människans faktiska relationer med hunden, hundens påverkan på människans vardag och sätt att leva med mera.

KHM gick igenom ansökan, de intressanta frågeställningarna samt de informativa bilagorna. Kommittén **noterade** att det inte framgår hur många hundägare som kommer ingå i studien och inte heller hur urvalet ska ske annat än att intervjuerna och observationerna ska göras bland hundägare i Uppsala och på andra platser. KHM ansåg att det därför är svårt att förutse hur generaliserbara resultaten kommer att bli.

KHM **beslutade** att avslå ansökan.

§ 66 Text till Köpa Hund och Hundrasguiden

Susanne Vähäniitty och Anette Erlandsson presenterade ett förslag till reviderad text till SKKs webbplatser Köpa Hund och Hundrasguiden. Önskemålet från kommittén är att arbetsgruppen ska ta fram en kort och lättförståelig text att användas gällande mentalitet för aktuella raser. KHM tackade för förslaget och arbetsgruppen ska arbeta vidare med formuleringar.

§ 67 Kontakt med BPH-arrangörer

Vid föregående möte tillsatte KHM en arbetsgrupp som fick i uppdrag att titta på hur kommittén bättre kan uppmärksamma BPH-arrangörer i deras arbete med BPH. KHM tog del av minnesanteckningar från gruppens första möte och av planerna för kommande arbete.

KHM ser fram emot fortsatta rapporter från gruppen när arbetet har kommit lite längre.

§ 68 Information från ledamöter och adjungerade

Helena Skarp meddelade att SKKs avdelning för avel och hälsa har ny personal på avdelningen.

Helena Frögéli informerade om att ett första möte med arbetsgruppen för cane corso ska äga rum i september.

Susanne Vähäniitty berättade att kommittén är välkommen på studiebesök till en uppfödare och brukare av boskapsvaktande hundar för att lära mer om den funktionen och hundtypen.

§ 69 Protokoll och protokollsutdrag från FCI, CS och kommittéer

- CS 2-2017
- CS 3-2017
- FCI General Committee maj 2017

- Protokollsutdrag från CS gällande gemensamma bidragsregler, dräktig tik på BPH och KHMs kampanjbidrag.

Kommittén **noterade** protokollen och protokollsutdragen och lade de därefter till handlingarna.

§ 70 Till KHM för kännedom

- 200-analys för flatcoated retriever

KHM tog del av ovanstående

§ 71 Nästkommande sammanträde

Nästkommande sammanträde äger rum den 7 november 2017.

§ 72 Sammanträdet avslutande

Ordförande Maritha Östlund-Holmsten avslutade sammanträdet.

Vid protokollet

Anna Qvarfort

Justeras

Justeras

Maritha Östlund-Holmsten,
ordförande

Susanne Vähäniitty

Det justerade protokollet redovisar vad som avhandlats vid mötet. Beslut som fattats kan dock bli föremål för ändring av SKK/CS.